

20.5.2022

Suomen riistakeskus/Helmi-vieraspetohanke
Yhteyshenkilö Kari Karhula
kari.karhula@riista.fi

ASIA

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

HAKEMUS

Uudenmaan ELY-keskus on myöntänyt 10.9.2021 Helmi-vieraspetohankkeelle luvan UUDELY/8883/2021 haitallisten vieraspetojen, minkin ja supikoiran pyyntiin lukuisille yksityisille luonnonsuojelualueille Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueella. Nyt Suomen riistakeskus hakee Helmi-vieraspetohankkeelle lupaa pyytää haitallisia vieraspetoja, minkkiä ja supikoiraa myös muutamilla muilla yksityisillä luonnonsuojelualueilla ja suojelluilla luontotyypeillä (LTA-alueilla).

Suomen riistakeskus hakee Helmi-vieraspetohankkeelle lupaa poiketa yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä. Lupaa haetaan haitallisten vieraspetojen, minkin ja supikoiran pyyntiin seuraavilla yksityisillä luonnonsuojelualueilla ja suojelluilla luontotyypeillä (LTA-alueilla):

Porvoonjoen suisto-Stensböle - Pernajanlahden pyyntialue:
-Domargården metsä YSA239163 (Porvoo)

Matalajärven pyyntialue:
-Matalajärven jalopuumetsä LTA201521 (Espoo)

Saltfjärdenin - Tavastfjärdenin lintuvedet:
-Järsön luonnonsuojelualue YSA200972 (Kirkkonummi)
-Ändholmenin luonnonsuojelualue YSA202400 (Kirkkonummi)
-Rödbergsvikenin luonnonsuojelualue YSAA014144 (Kirkkonummi)
-Vintervägsträsket YSA012956 (Kirkkonummi)
-Rilaxin tammimetsä LTA010453 (Kirkkonummi)

Lupaa haetaan seuraaville toimenpiteille 18.3.2022-31.12.2023 väliselle ajalle:

- YSA-alueella liikkuminen 1.8.-30.4. välisenä aikana.
- Supikoiran loukkupynti elävänä pyytävillä loukuilla.
- Minkin rautapyynti hetitappavilla raudoilla.
- Supikoiran ja minkin pintapyynti.
- Supikoiran pyynti karkottavalla koiralla.
- Supikoiran vahtimispyynti.

Vieraspetojen pyynti toteutetaan hakemuksen kohteena olevilla alueilla vuosittain 1.8.-30.4. välisenä aikana.

Pyyntimenetelmät:

1. Supikoiran loukkupyynti

Elävänä pyytävät loukut ovat tärkeä apuväline supikoirakannan vähentämisessä. Helmi-vieraspetohankkeessa käytetään ns. KaNu-tyyppisiä loukkuja. Elävänä pyytävistä loukuista mahdolliset sivusaaliit voidaan vapauttaa pois vahingoittumattomina. Riskiä muiden lajien vahingoittumiseen ei ole. KaNu-tyyppiset loukut ovat tehokkaita supikoirapyydyksiä, ja niiden paras käyttöaika on elokuun puolivälistä huhtikuun loppuun. KaNujen asennuksessa erityisesti taajamissa ja asutuksen lähetyillä tulee ottaa huomioon ilkvallan riski, ja tällaisilla alueilla ne tuleekin sijoittaa kasvillisuuden suojaan. Asutuksen lähellä ja taajamissa sijaitsevat loukut varustetaan Helmi-vieraspetohankkeesta kertovalla infokyltillä, josta käy ilmi hankkeen linnustonsuojeluun tähtäävä tarkoitus.

Elävänä pyytävät loukut tulee metsästyslain mukaan kokea vähintään kerran vuorokaudessa. Nykyinen metsästyslaki kuitenkin mahdollistaa loukkujen elektronisen vahtimisen, ja Helmi-vieraspetohankkeessa käytetäänkin Minkpolice-merkkistä elektronista loukkuvahtia. Minkpolice hälyttää loukun käyttäjälle loukun lauettua ja loukku käydään hälytyksen jälkeen tarkistamassa. Elektroninen loukkuvahti vähentää huomattavasti loukkupyyntiin tarvittavaa aikaa sekä vähentää suojelualueella ja sen ympäristössä liikkumista. Lisäksi se parantaa loukkujen pyyntitehoa, koska loukuilla on vähemmän ihmisen hajua.

Syötteinä loukuissa käytetään esimerkiksi kalaa/riistan teurasjätteitä. Syötit uusitaan säännöllisesti pyyntitehon maksimoimiseksi.

Supikoirien loukkuun lopettaminen hoidetaan pienikaliiberisellä luotiaseella nopeasti ja kivuttomasti. Lopettamisesta ilmoitetaan taajamien ja asutuksen lähetyillä tarvittaessa hätäkeskukseen.

Loukut syötitetään noin kerran viikossa ja tarkastetaan loukkuvahdin hälyttäessä. Loukuille kuljetaan lähtökohtaisesti aina samoja reittejä pitkin ja liikkussa pyritään välttämään alueita, jotka voisivat mahdollisesti häiritä muuttavaa linnustoa (esim. avoimet rantaniityt). Pesimäaikaan loukuilla ei pyydetä.

Helmi-vieraspetohankkeen supikoiraloukut sijoitetaan jokaisella lintuvedellä erikseen määritellylle pyyntialueelle. Loukkuja sijoitetaan sekä pyynnin kohteena olevan lintuveden välittömään läheisyyteen että lintuvedelle johtavien leviämisreittien varteen. Hankkeessa jokaisen lintuveden vieraspetopyyntiin on varattu 10 loukkuja. Määrät kuitenkin tasataan kohdekohtaisesti alueen koon ja tarpeen mukaan.

Pyyntilaitteiden tarkkoja sijainteja lintuvesillä ja suojavyöhykkeillä ei vielä tässä vaiheessa tiedetä. Loukut sijoitetaan supikoirapyyntin kannalta parhaimpiin paikkoihin ja tässä käytetään hyväksi paikallisten pienpetoaktiivien paikallistietämystä.

Lähtökohtaisesti sijoituspaikat ovat rantaniittyjen ulkopuolella puustoisilla kivennäismaa-alueilla. Käytännössä nämä paikat ovat usein

jokien ja ojien varsia rantaniittyjen vaihettumisvyöhykkeellä, joissa supikoiratkin liikkuvat.

2. Minkin rautapyynti

Minkkejä pyydetään pääasiassa kaupallisesti saatavilla Jalmarin laatikkorauta - tai Ihjäl-nimisillä hetitappavilla raudoilla tai vastaavilla. Kumpikin on todettu tehokkaiksi välineiksi minkin pyynnissä. Molemmissa malleissa on metsästyslainkin vaatima suojakotelo, jonka avulla valikoidaan rautoihin haluttu saalis. Rautojen suojalaatikkoon on teetetty Helmi-vieraspetohankkeen vaatimuksesta vakiomallia pienempi kulkuaukko, joka estää esimerkiksi saucon joutumisen rautoihin. Ihmiselle tai kotieläimille raudat eivät aiheuta vaaraa. Tämän lisäksi hankkeessa pyydetään minkkiä luonnonsuojelualueilta ainoastaan minkin houkutushajusteilla.

Helmi-vieraspetohankkeessa Jalmarin-pyyntirautoja tulee käyttöön noin 25 kpl/lintuvesi. Raudat sijoitetaan KaNu-loukkujen tapaan lintuveden välittömään läheisyyteen ja minkkien kulkureiteille. Pyyntirautojen tarkat paikat tarkentuvat lintuvesikohtaisesti Helmi-vieraspetohankkeen edetessä.

Lähtökohtaisesti rautoja sijoitetaan minkkien kulkureiteille esimerkiksi ojien, purojen ja jokien varsille. Tarkoitus on sijoittaa minkkirautoja mahdollisimman paljon KaNu-loukkujen läheisyyteen, jotta ne voidaan tarkistaa loukkujen syötityksen yhteydessä. Muualla olevat minkkiraudat tarkistetaan kahden viikon välein. Minkkirautoilla ei pyydetä lintujen pesimäaikaan.

3. Pyynti koirien avulla

Koirilla tapahtuvat pyyntimuodot ovat yksi tehokkaan vieraspetopyynnin keskeinen elementti. Monet kokeneet supikoirat ja minkit osaavat välttää niille asetettuja pyydyksiä. Tällaisille vieraspetoyksilöille usein ainoa tehokas poistokeino on koirilla tapahtuva pyynti.

3.1 Pysäyttävä koira/pintapyynti

Pysäyttävällä koiralla pyynti tai kansanomaisemmin ”pintapyynti” on yksi tehokkaimmista keinoista poistaa supikoiria. Koiran tehtävänä on löytää supikoira ja pidätellä sitä haukulla paikallaan, kunnes metsästäjä ehtii paikalle ja lopettaa saaliin. Pintapyyntissä käytetään apuna lähettäviä riistakameroita ja erilaisia supikoirahoukuttimia kuten koirannappuloita. Riistakamerakuvan tultua koira pyritään päästämään mahdollisimman pian tuoreelle supikoiran jäljelle. Tällöin koira saa nopeasti supikoiran pysäytettyä. Pysäyttävinä koirina käytetään yleensä seisovia tai pystykorvaisia metsästyskoirarotuja. Myös minkkiä voidaan joillakin alueilla pyytää pinnalta.

Pysäyttävällä koiralla tapahtuva pyynti ei jätä merkkejä alueen ympäristöön. Pyyntistä todistavat ainoastaan riistakamerat ja niiden edessä olevat supikoirahoukutteet. Lähtökohtaisesti nämä pyritään kuitenkin sijoittamaan suojelualueiden ulkopuolelle, mikäli se on mahdollista. Näiden ns. ”pintapyyntipisteiden” pitämiseen tarvitaan aina erillinen maanomistajan lupa.

Pysäyttävällä koiralla toteutettava supikoiran pintapyynti toteutetaan pääasiassa öiseen aikaan. Käytännössä odotetaan, että pintapyyntipisteeltä saadaan kuva supikoirasta, jonka jälkeen metsästäjä menee paikalle ja päästää koiran supikoiran perään. Koira pysäyttää supikoiran ja metsästäjä lopettaa eläimen. Supikoirat ovat aktiivisia yöllä, joten myös pyyntitoiminta ajoittuu öiseen aikaan. Pintapyyntipistettä käytettäessä supikoira saadaan yleensä pysäytettyä muutaman sadan metrin päähän syöttipaikasta, jolloin toiminta aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä ympäristölle.

Supikoiran pintapyyntissä käydään supikoiran liikkumisaktiivisuuden mukaan. Pääasiassa pyynti sijoittuu nollan yläpuolella olevaan kevät ja syysaikaan, supikoirat liikkuvat vähemmän pakkaskeleillä. Supikoiran pintapyyntiä ei tehdä lintujen pesimäaikana. Kevään ja syksyn pintapyyntiä ei harjoiteta, mikäli siitä todetaan aiheutuvan häiriötä alueen pesivälle tai muuttavalle linnustolle. Pyynti pyritään kevään ja alkusyksyn aikaan suorittamaan siten, että rantaniityillä liikkuminen olisi mahdollisimman vähäistä.

3.2 Luolapyynti karkottavalla koiralla

Karkottavalla koiralla tapahtuvassa pyynnissä supikoira pyritään karkottamaan koiran avulla esiin esimerkiksi kivikasasta, juurakon alta tai luolasta. Karkottavalla koiralla pyydetessä luolastoja ei tarvitse kaivaa, kuten pysäyttävällä luolakoiralla pyydetessä. Karkottavalla koiralla saadaan pyydettyä supikoiria tehokkaasti sellaiseltakin alueelta, jossa ei voida käyttää pintapyyntikoira. Usein pintapyyntin yhteydessä supikoirat pakenevat louhikoihin ja kantojen alle, joista ne voidaan poistaa karkottavalla luolakoiralla. Nämä kaksi pyyntimenetelmää siis ovat toisiaan tukevia.

Karkottavalla luolakoiralla pyytäminen ei jätä jälkiä maastoon, sillä karkottavaa koira käytettäessä luolia ei tarvitse kaivaa auki. Parhaimmillaan karkottava koira onkin kivien alusten, rumpuputkien ja kantokasojen puhdistamisessa supikoirista. Myöskään karkottavaa koira ei käytetä, jos siitä havaitaan muuttoaikana olevan häiriötä linnustolle.

4. Supikoirien vahtimispyynti/Kyttäyspyynti

Vahtismetsästyksessä supikoiria pyritään houkuttelemaan yleensä ruoka/hajustehoukuttimilla tiettyyn ennalta valmisteltuun paikkaan. Paikalla vierailevat supikoirat ammutaan houkuttelupaikalle joko kiväärillä tai haulikolla. Hyvälle paikalle perustetulta vahtimispaikalta voidaan poistaa supikoiria tehokkaasti.

Supikoirahoukuttimena voidaan käyttää esimerkiksi riistan/kalanperkeitä, koirannappulaa tai kaupallisia supikoirahajusteita. Luonnonvaraista houkutusmateriaalia käytettäessä houkutuspaikkaa ei tarvitse tarkastuttaa eläinlääkärillä. Perustettuja houkutuspaikkoja voidaan käyttää myös pysäyttävällä koiralla pyydetessä.

Helmi-vieraspetohankkeessa vahtimispyynti pyritään järjestämään pääasiassa luonnonsuojelualueiden ulkopuolisella suojavyöhykkeellä.

Aina tämä ei kuitenkaan ole mahdollista. Luonnonsuojelualueen houkutuspaikat pyritään toteuttamaan mahdollisimman huomaamattomasti, ja siten että niistä ei jää jälkiä maastoon. Houkuttimina voidaan näissä tapauksissa käyttää maltillista määrää koirannappulaa tai supikoirien houkutushajustetta. Houkutuspuoleen perustaminen vaatii aina maanomistajan luvan.

Loukkujen ja riistakameroiden sijoittamiseen tarvitaan vielä erillinen maanomistajan lupa.

Helmi-vieraspetohanke

Helmi-vieraspetohanke on Suomen riistakeskuksessa ja Metsähallituksessa 1.5.2021 käynnistynyt vieraspetopyyntihanke. Hanke on ympäristöministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön rahoittama ja se tähtää haitallisten vieraspetojen tehokkaaseen poistoon 69:llä erityisen arvokkaalla suomalaisella lintuvedellä. Helmi-vieraspetohanke on osa Helmi-elinympäristö-ohjelman lintuvesikunnostusteemaa, jonka yhtenä tavoitteena on uhanalaistuneiden vesilintujen elinympäristöjen parantaminen.

Haitalliset vieraspedot, supikoira ja minkki, ovat yhtenä syynä monien arvokkaiden lintuvesien huonoon vesilintutuotantoon. Helmi-vieraspetohankkeessa tähdätäänkin lintuvesien ja niiden lähiympäristöjen alueella vieraspetokantojen alentamiseen tehokkaan petopoiston avulla. Suomen riistakeskus ja Metsähallitus koordinoivat Helmi-vieraspetohanketta omina hankkeinaan. Suomen riistakeskuksen hoitovastuulla ovat 39 lintuveden vieraspetopyynnit ja Metsähallituksen vastuulla on 30 lintuvettä.

Vieraspetopyyntialueet on jaettu 8 hoitoalueeseen (kartta alueista hakemuksen liitteessä 1), joista jokaisen alueen lintuvesien vieraspetopyyntejä organisoii riista- ja eräsuunnittelija. Suomen riistakeskuksen hoitoalueet ovat: Hamina (Tomi Nevalainen), Helsinki (Jyri Mononen), Kangasala (Ilkka Järvinen), Jyväskylä (Jussi Ruskeala) ja Joensuu (Veijo Kröger). Metsähallituksen hoitoalueet ovat: Oulu (Teppo Kakkonen), Kokkola (Thomas Hagström) ja Pori (Harri Forsten). Suunnittelijat organisoivat näiltä alueilta oman lähialueensa vieraspetopyyntejä.

Helmi-vieraspetohankkeen vieraspetopyynnit tukevat Helmi-elinympäristöohjelmassa tehtäviä muita kunnostustoimenpiteitä. Myös vieraspetojen pyynti tullaan alueilla järjestämään YSA- ja Natura-alueiden luontoarvot huomioiden. Alueilla käytetään vain sellaisia pyyntimenetelmiä, jotka eivät aiheuta pysyviä muutoksia alueen luontoon. Lähtökohtaisesti käytettäviä pyyntimenetelmiä ovat: supikoiran loukkupynti, minkin rautapynti, supikoiran/minkin pintapynti, pyynti karkottavalla koiralla ja vahtimispyynti. Pyyntitoimet eivät aiheuta häiriötä alueen lajistolle. Eteläisessä Suomessa Natura- ja YSA-alueen pyyntiaika on vuosittain 1.8-30.4., mikäli alueen suojelupäätöksessä ei ole tiukempia rajoituksia. Koiralla tapahtuva vieraspetojen poisto lopetetaan keväällä ennen pyyntiajan loppumista, mikäli pyynti alkaisi häiritä muuttavaa tai pesivää linnustoa. Erityisesti vältetään liikkumista rantaniityillä, joille näkyvästi kerääntyy levähtäviä ja ruokailevia lintuja.

Vieraspetopyynnin raportointi hoidetaan Helmi-vieraspetohankkeen yleisten raportointiohjeiden mukaan (hakemuksen liite 3) ympäristöministeriölle sekä maa- ja metsätalousministeriölle sekä sopimuksen mukaan ELY-keskuksille.

Vieraspetosaaliiden, pyyntiponnistuksen ja supikoirakantojen seuranta on kiinteä osa Helmi-vieraspetohanketta. Seurantojen ja raportointien koostamisesta vastaa Suomen riistakeskuksen Helmi-hanketiimi. Raportoinnista ja seurannasta kerrotaan tarkemmin hakemuksen liitteessä 3.

Helmi-vieraspetohanke on suurin Suomessa järjestetty vieraspetopoistohanke. Hankkeen pyyntejä on lähdetty organisoimaan Suomen riistakeskuksessa ja Metsähallituksessa 1.9.2021 alkaen. Hankkeen massiivisuudesta johtuen hankkeen vastuutahot joutuvat hakemaan poikkeusluvut hyvissä ajoin ennen varsinaista vieraspetopyyntien organisointia. Tämä johtaa siihen, että esimerkiksi pyyntilaitteiden paikkoja ei ole hakuvaiheessa mahdollista kertoa koordinaattitarkasti. Lisäksi hankkeessa toimivat käytännön pyytäjät selviävät vasta hankkeen etenemisen ja pyytäjäkrytointien myötä. Ajantasaiset pyytäjälistat ovat saatavissa Suomen riistakeskukselta pyyntien organisoinnin myötä.

PÄÄTÖS

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) myöntää Helmi-vieraspetohankkeelle luvan poiketa hakemuksen mukaisesti vieraspetojen, minkin ja supikoiran pyyntiä varten hakemus- kohdassa mainittujen yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä.

Lupa myönnetään seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2023 asti lukuun ottamatta lintujen pesimäaikaa 1.5.-31.7.
2. Luvanhakija vastaa siitä, että toimenpiteiden suorittajat noudattavat tämän luvan ehtoja.
3. Toimenpiteisiin tulee hankkia maanomistajien suostumus erikseen.
4. Asutuksen läheisyyteen ja taajamiin sijoitettavat pyydykset suositellaan varustettaviksi Helmi-vieraspetohankkeesta kertovalla infokyltillä, josta käy ilmi hankkeen linnustonsuojeluun tähtäävä tarkoitus.
5. Koiralla tapahtuva vieraspetojen pyynti tulee lopettaa, mikäli pyynnin havaitaan häiritsevän alueella muuttavaa tai pesivää linnustoa. Erityisesti tulee välttää liikkumista rantaniityillä, joille näkyvästi kerääntyy levähtäviä ja ruokailevia lintuja.

6. Suomen riistakeskuksen tulee pitää ajantasaista listaa Helmi-vieraspetohankkeen vieraspetopyytäjistä alueittain. Ajantasainen lista kunkin alueen vieraspetopyytäjistä tulee olla tiedusteltaessa saatavilla kun pyynti ko. alueella on alkamassa ja sen jälkeen koko pyynnin ajan.
7. Pynnin loputtua pyydykset tulee poistaa luonnonsuojelualueilta. Pynnistä ei saa jäädä pysyviä jälkiä luonnonsuojelualueille.
8. Luonnonsuojelualueilla liikuttaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) ja esitettävä pyydetäessä.
9. Hankkeen loputtua tulee toimittaa Uudenmaan ELY-keskukselle (sähköpostiosoitteeseen: kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi) raportti hankkeen tuloksista erityisesti Uudenmaan lintuvesien osalta. Raportissa tulee mainita, että raportti liittyy lupaan UUDELY/3831/2022.

Perustelut

Hakemuksen kohteena olevat eläimet supikoira ja minkki ovat Suomessa vieraslajeja. Supikoira on koko EU:n alueella haitalliseksi säädetty vieraslaji. Minkki on Suomessa kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji. Supikoira ja minkki voivat aiheuttaa suurta haittaa erityisesti linnustolle.

Porvoonjoen suisto-Stensböle - Pernajanlahden pyyntialue:

Domargårdin metsä -luonnonsuojelualue YSA239163 on perustettu 22.11.2017 Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä UUDELY/8886/2017. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on muun muassa kielletty:

- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen.
- koirien irtipitäminen.

Matalajärven pyyntialue:

Matalajärven jalopuumetsä LTA201521; Uudenmaan ympäristökeskus on tehnyt päätöksellään LUO 446/3.5.2005 Matalajärven jalopuumetsästä suojellun luontotyyppin rajauspäätöksen Matalajärven jalopuumetsä LTA201521. Alueen muuttaminen niin, että alueen ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu on kielletty (LsL 29 § 1 mom). Matalajärven jalopuumetsän LTA201521 rajauspäätöksessä on todettu, että seuraavat toimet saattavat muuttaa alueen ominaispiirteitä:

- rakennuksien, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-aineksien ottaminen tai maa- tai kallioperän vahingoittaminen;
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen;
- jalopuiden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;

- muun luontaisen kasvillisuuden, mukaan lukien puiden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;
- moottoriajoneuvoilla ajo;
- maastopyöräily;
- leiriytyminen sekä
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen.

Hakemuksen mukainen vieraspetojen poisto ei vaaranna Matalajärven jalopuumetsän LTA201521 ominaispiirteiden säilymistä, näin ollen luonnonsuojelulain 31 §:n mukainen poikkeaminen luontotyypin suojelusta ei ole tarpeen

Saltfjärdenin - Tavastfjärdenin lintuvedet:

Järsön luonnonsuojelualue YSA200972 on perustettu 23.11.2004 Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä LUO 1212. . Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on muun muassa kielletty koirien irtipitäminen. Alueella on sallittu supikoirien ja minkkien metsästys.

Ändholmenin luonnonsuojelualue YSA202400 on perustettu 20.6.2006 Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä LUO 441. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on muun muassa kielletty: -luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien vahingoittaminen. -koirien irtipitäminen.

Rödbergsvikenin luonnonsuojelualue YSAA014144 on perustettu 8.2.2000 Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä LUO 224. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on muun muassa kielletty: -luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen. -koirien irtipitäminen lukuun ottamatta lailliseen metsästykseseen liittyvää noutavan koiran käyttöä.

Vintervägsträsket-luonnonsuojelualue YSA012956 on perustettu 31.10.1990 Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä YMT 1205. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on muun muassa kielletty metsästys ja kaikenlainen eläinten häiritseminen ja pesien vahingoittaminen.

Rilaxin tammimetsä LTA010453; Uudenmaan ympäristökeskus on tehnyt päätöksellään LUO1387/12.12.2003 Rilaxin tammimetsästä suojellun luontotyypin rajauspäätöksen Rilaxin tammimetsä LTA010453. Alueen muuttaminen niin, että alueen ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu on kielletty (LsL 29 § 1 mom). Rilaxin tammimetsän LTA010453 rajauspäätöksessä on todettu, että seuraavat toimet saattavat muuttaa alueen ominaispiirteitä:

- rakennuksien, rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-aineksien ottaminen tai maa- tai kallioperän vahingoittaminen;
- ojittaminen tai muu alueen vesitalouden muuttaminen;
- jalopuiden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;
- muun luontaisen kasvillisuuden, mukaan lukien puiden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen;
- moottoriajoneuvoilla ajo;

- maastopyöräily;
- leiriytyminen sekä
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen.

Hakemuksen mukainen vieraspetojen poisto ei vaaranna Rilaxin tammimetsän LTA010453 ominaispiirteiden säilymistä, näin ollen luonnonsuojelulain 31 §:n mukainen poikkeaminen luontotyyppin suojelusta ei ole tarpeen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta (LsL 24 § 4 mom.).

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että luvanmukainen vieraspetopyynti parantaa luonnonsuojelualueiden linnuston elinoloja ja sitä kautta linnustollista merkitystä. Luvanmukainen vieraspetopyynti ei vaaranna hakemuksen kohteena olevien luontotyyppialueiden (LTA-alueet) ominaispiirteiden säilymistä, näin ollen luonnonsuojelulain 31 § mukainen poikkeaminen luontotyyppien (Matalajärven jalopuumetsä LTA201521 ja Rilaxin tammimetsä LTA010453) suojelusta ei siis ole tarpeen.

Hakemuksen mukainen vieraspetopyynti kohdistuu seuraaville Natura 2000 -verkoston kohteille: Kirkkonummen saaristo (FI0100105) ja Salfjärdenin-Tavastfjärdenin lintuvedet (FI010025). Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että luvanmukainen vieraspetopyynti ei merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen toiminnan ennalta arviointi luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla ei ole tarpeen. Luvanmukainen vieraspetojen pyynti parantaa ko. Natura-kohteiden linnuston elinoloja ja sitä kautta linnustollista merkitystä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 24 § 4 mom, 29 § ja 64 a §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

sähköpostitse:
Suomen riistakeskus/Helmi-vieraspetohanke
Yhteyshenkilö Kari Karhula (kari.karhula@riista.fi)

Tiedoksi

sähköpostitse:
Porvoon kaupunki (kirjaamo@porvoo.fi)
Espoon kaupunki (kirjaamo@espoo.fi)
Kirkkonummen kunta (kirjaamo@kirkkonummi.fi)

Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto (kirjaamo@ym.fi)
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys – Helsingforstraktens
Ornitologiska Förening Tringa r.y. (suojelusihteeri@tringa.fi)
Porvoo Seudun Lintuyhdistys ry
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry (uusimaa@sl.fi)

KÄSITTELYMAKSU

maksutta

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on esitellyt tarkastaja Sari Pitkänen ja ratkaissut lakimies Tomi Laukka. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/3831/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/3831/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pitkänen Sari 20.05.2022 14:24

Ratkaisija Laukka Tomi 20.05.2022 14:45